

Inhoud

4	Tijd genoeg om groot te groeien Perrine Humblet en Marta Guzman
6	'Wie spreekt over tijd, spreekt over hoop en verwachting' Maria Carmén en Silveira Barbosa
8	Hoe leren kinderen tijd? Marta Korintus
10	De taal van de tijd Manuella Raveca
12	Een ode aan de trage tijd Penny Ritscher
13	Elke kind zijn eigen tempo Simone Bellier
14	'Ze bedriegen ons, al die uurwerken' Eulália Bosch
16	Zet de klok stil, leef naar het ritme van de dag Christine Schuhl
18	Slow education Lotta de Coster en Caroline Blanchard
20	Reflecties van een vader Paul O'Grady
22	Vrije vrije tijd Gælle Amerjckx
23	Wie leert onze kinderen te genieten van 'tijd voor elkaar?' Till Bastian
24	Balanceren met tijd Susanna Mantovani
26	Tijd voor een complexe eenvoud Eva Jansa
28	Als kinderen spelen, moeten de volwassenen wachten Beatrice Vitral
29	FOCUS op Anna Tardos Wat kinderen zeggen over tijd Roger Prott

Colofon

KINDEREN in Europa

Nummer 25 | 2013

ISSN 1613-737X

Hoofredacteur | Roger Prott

Gastredacteur | Perrine Humblet en Marta Guzman

Vertalingen | Inez Louwagte

Eindredactie | Anki Vandekerckhove & Wilma

Schepers

Opmaak | LandGraphics

Foto's | Netwerk CIE

Druk | Senefelder Misset

DE MENINGEN DIE IN KINDEREN IN EUROPA VER-
WOORD WORDEN, GEVEN DE ZIENSWIJZE WEER VAN
DE AUTEUR VAN HET BETREFFENDE ARTIKEL EN
VALLEN NIET NOODZAKELIJK SAMEN MET DE
OVERTUIGING VAN DE HOOFDREDACTEUR OF DE
REDACTIEAARD. KINDEREN IN EUROPA WORDT
VERSPREID DOOR VBJK (VLAANDEREN) EN CHIL-
D-CARE INTERNATIONAL (NEDERLAND). VOOR HET
VERKRUIJGEN VAN EEN EXEMPLAAR VAN KINDEREN
IN EUROPA, STUURT U EEN E-MAIL AAN:
INFO@VBJK.BE OF AAN: INFO@CHILDCAREINTERNET-
NATIONAL.NL

Beste Lezer,

De tijd gaat snel. Het lijkt alsof het gisteren was dat we het 10-jarig bestaan van *Kinderen in Europa* vierden en nu zijn we al weer toe aan een jubileumuitgave: de 25^e editie van *Kinderen in Europa*. En hoe toepasselijk, dit nummer gaat over tijd.

In de afgelopen tien jaar hebben steeds meer kinderen toegang gekregen tot een voorzijing voor jonge kinderen: kinderdagverblijf, peuterspeelzaal of kleuterschool. Met andere woorden, steeds meer kinderen brengen een deel van hun eerste levensjaren door in een kindvoorziening. Deze trend gaat gepaard met het groeiend 'gelooft' dat kinderopvang en kleuterscholen niet allen leuke en uitdagende plaatsen zijn waar kinderen kunnen spelen, zich kunnen ontwikkelen en vrienden kunnen maken, maar dat het vooral plaatsen zijn waar kinderen ook iets moeten leren omdat dat van belang is voor de mogelijkheden in hun latere leven. En het lijkt erop dat het beleid rondom kinderopvang steeds meer haast krijgt: hoe eerder kinderen leren – taal, rekenen – hoe beter het is.

In deze 25^e editie van *Kinderen in Europa* willen we de druk die uitgaat van een 'ghaaste opvoeding' trotseren. De belangrijkste redenen voor het geven van tegendruk is dat 'snelle ontwikkeling' niet bepaald het meest waardevolle aspect van het leven is. We hoeven maar om ons heen te kijken om de problemen te zien die een gebrek aan 'duur' en duurzameheid met zich meebrengt. Wat snelheid niet heeft, heeft traagheid wel. Denk aan diepgang, concentratie en toewijding. Kenmerken die evenzeer de kwaliteit van het leven beschrijven als dynamiek, snelle ontwikkeling en succes.

De partners in het project van *Kinderen in Europa* pleiten voor een 'duurzame ontwikkeling' van kinderen. Wij wensen kinderen – en volwassenen – toe dat zij de tijd krijgen om te ontdekken, te groeien en zich te ontwikkelen zonder deadlines.

Roger Prott

Hoofdredeacteur van de 25^e uitgave van *Kinderen in Europa*. Tijd genoeg om groot te groeien

